

Johannes 12

Gebruik de 5 stappen methode voor bijbelstudie (of gebruik de vragen die onder aan de tekst staan).

Inhoud van deze les

Maria zalft Jezus op zaterdagavond (12:1-8).....	1
Lazarus wordt ook met de dood bedreigd (12:9-11).....	2
De intocht van Jezus in Jeruzalem op zondag (12:12-19).....	2
De Grieken willen ook Jezus zien (12:20-22).....	3
Jezus spreekt over zijn dood (12:23-30).....	4
Jezus bant de satan uit de wereld door mensen naar zichzelf te trekken (12:31-36a).....	5
Jezus onttrekt zich van ongelovig Israël (12:36b-43).....	6
Jezus herhaalt sommige van zijn belangrijke uitspraken (12:44-50).....	8

Overzicht

Johannes 12:1-50 beschrijft de zalving van Jezus in Betanië, de triomfantelijke binnentocht in Jeruzalem, zijn ontmoeting met Grieken die hem zochten en het ongelooft en de afwijzing van de Joden.

Uitleg:

Maria zalft Jezus op zaterdagavond (12:1-8)

*12:1. Zes dagen voor het paasfeest (exclusief de dag van aankomst) kwam Jezus in Betanië, waar Lazarus was, die Jezus uit de dood had opgewekt. Het paasfeest begon deze keer op donderdag 14 Nisan (april) 30 n.C. Jezus was ongeveer begin februari van Betanië naar Efraïm gegaan. In april ging hij via Jericho (Lucas 18:35 – 19:10) weer naar Jeruzalem en arriveerde waarschijnlijk op vrijdag voor zonsopgang in Betanië om zijn vrienden te bezoeken. De karavaan waarin Jezus reisde was verder naar Jeruzalem gereisd en hadden het nieuws over Jezus in Jeruzalem verspreid. Matteüs 26:2-5 en Marcus 14:1-2 zeggen niet dat deze maaltijd twee dagen voor het paasfeest plaatsvond. Ze zeggen dat Jezus twee dagen voor het paasfeest voorspeld had dat hij gekruisigd zou worden en dat het Sanhedrin bij elkaar was gekomen voor een plan om Jezus te doden.

*12:2. Daarom hield men (na de sabbat op zaterdag avond) ter ere van hem (Jezus) een maaltijd, en Marta bediende (vgl. Lucas 10:40), terwijl Lazarus één van hen was die met hem aanlagen. Het feestmaal werd waarschijnlijk gegeven ter ere van de opwekking van Lazarus uit de dood. Vijftien mannen lagen aan op banken (vgl. 13:23) in een U-vorm rondom een lage tafel: Jezus, de twaalf discipelen, Lazarus en de huiseigenaar, Simon de melaatse (Marcus 14:3). Ondertussen liepen vele Joden van Jeruzalem naar Betanië om Jezus en Lazarus, die uit de doden was opgewekt, te zien.

*12:3. Daarom nam Maria een litra (327 gram) kostbare zalf van puur nardus, zalfde de voeten van Jezus en veegde zijn voeten af met haar haar. Het huis werd gevuld met de geur van de zalf. Maria brak de nieuwe albasten kruik (Marcus 14:3) en goot de inhoud uit. Volgens Matteüs en Marcus goot Maria de narduszalf over het *hoofd* van Jezus (Marcus 14:3; vgl. Psalm 23:5) en volgens Johannes over zijn *voeten*. Er is geen tegenstrijdigheid omdat Matteüs en Marcus duidelijk zeggen dat zij het over zijn hele *lichaam* had uitgegoten (Marcus 14:8). Tegen de fatsoensregels in maakte zij haar haar los en verspreidde daarmee de zalf over zijn voeten of droogde ze deze af. De zalf was een puur parfumextract gemaakt uit een aromatisch kruid dat hoog in de Himalaya groeit. Het was kostbaar omdat het over een heel grote afstand vervoerd moest worden.

De zalving in Johannes 12 is een heel andere dan die in Lucas 7:36-50. In Lucas 7 waren zij in het huis van Simon de Farizeeër, maar in Johannes 12 in het huis van Simon de melaatse. In Lucas 7 stond de vrouw in de stad bekend als een zondares terwijl Maria pas later, in Lucas 10:38-39 werd geïntroduceerd. In Lucas 7 hilde de vrouw en kuste de voeten van Jezus. In Johannes 12 deed Maria dat niet. In Lucas 7 wees Jezus Simon de Farizeeër terecht omdat hij hem niet van harte had ontvangen, maar in Johannes 12 wees hij Judas Iskariot scherp terecht omdat hij kritiek op Maria had. In Lucas 7 stuurde Jezus de vrouw met vriendelijke woorden weg, maar in Johannes 12 verdedigde hij de liefdevolle daad van Maria.

*12:4-5. Maar Judas Iskariot, één van zijn discipelen, die op de punt stond hem te verraden, zei: “Waarom is die zalf niet voor driehonderd denarie verkocht en (het geld) aan de armen gegeven?” Judas was de penningmeester van de discipelen. Hij dacht bij alles na in termen van geld en had de waarde van de zalf al berekend: 300 denarie, een bedrag waarvoor iemand 300 dagen lang moest werken. Verontwaardiging veinzend zei hij dat het geld aan de

armen gegeven had kunnen worden. Sommige van de andere discipelen zeiden geërgerd tegen elkaar dat dit een onnodige verkwisting was (Marcus 14:4).

*12:6. Dat zei hij niet omdat hij zich om de armen bekommerde, maar omdat hij een dief was. Hij beheerde de kas en nam weg wat erin gedaan werd (hij stal eruit). Johannes tekende later deze karaktertrek van Judas op: Judas was een dief en ontvreemde geld uit de gemeenschappelijke kas.

*12:7. Maar Jezus zei: "Laat haar, (het was of zij deed dit) opdat zij het mocht bewaren voor de dag van mijn begrafenis (letterlijk: voor de voorbereiding van mijn graflegging)". Sommige vertalers vertalen het antwoord van Jezus als volgt: "Laat haar, zij bewaart het (alsof het werkwoord in de voltooid tegenwoordige tijd staat) voor de dag van mijn begrafenis". Dit wordt dan uitgelegd als goot Maria slechts een deel van de zalf over Jezus uit en de rest bewaarde voor de zalving bij zijn begrafenis. Maar dat is in strijd met het feit dat zij het kruikje brak (Marcus 14:3) en de inhoud over zijn hele lichaam uitgoot (van hoofd tot voeten). De oudste handschriften zeggen: "opdat zij het mocht bewaren" (voor een specifiek doel, of: tot een geschikt moment). Dit is verkort waarbij de bijzin ervoor mentaal toegevoegd moet worden ("Het was" of "Zij deed dit"). De gekozen vertaling stemt overeen met die van Matteüs 26:12: "Het uitgieten van de zalf over mijn lichaam heeft zij gedaan met het oog op mijn begrafenis (letterlijk: voor de voorbereiding van mijn graflegging)", en met die van Marcus 14:8: "Wat zij had, heeft ze gedaan: zij heeft van te voren mijn lichaam gezalfd voor de begrafenis (letterlijk: voor de voorbereiding van mijn graflegging)".

Meer dan de andere discipelen van Jezus was Maria overtuigd dat de dag van de dood en begrafenis van Jezus snel naderde. Zij had beter naar Jezus geluisterd (vgl. Lucas 10:39). Zij had waarschijnlijk gehoord over de vele keren dat Jezus voorspeld had dat hij zou sterven (6:52-56; 7:33; 8:21-23; 10:11,15; Marcus 8:31; 9:31; 10:33-34). En zij had waarschijnlijk gehoord over de dreigementen van de Joodse godsdienstige leiders (8:58-59; 9:22; 10:30-31; 11:45-57; vgl. 12:10). Jezus zei dat Maria hem gezalfd had met het oog op zijn komende dood en begrafenis. Zij bewees hem die eer vóór zijn dood en niet zoals gewoonlijk na zijn dood!

*12:8. "Want de armen hebben jullie altijd bij jullie, maar mij hebben jullie niet altijd." Jezus zei dat de discipelen arme mensen altijd bij zich hadden. Daarmee zegt Jezus dat de armen in de wereld hem na aan het hart lag en dat hij wilde dat zijn discipelen zich altijd het lot van de armen zou aantrekken.

Jezus gaf aan Maria een prachtige belofte in Marcus 14:9 en Matteüs 26:13: "Waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan".

Lazarus wordt ook met de dood bedreigd (12:9-11)

*12:9. De grote schare Joden kwam te weten dat hij daar was. Ze kwamen om niet alleen Jezus maar ook Lazarus te zien die hij uit de dood had opgewekt. Dit was op de volgende dag, op *zondag*. De mensen, die in Johannes 11:55-56 naar hem gezocht hadden in Jeruzalem en van de karavaan gehoord hadden dat Jezus in Betanië was, liepen van Jeruzalem in de richting van Betanië. Zij behoorden niet tot de Joodse godsdienstige leiders, maar tot het gewone volk dat uit was op sensatie.

*12:10-11. De hogepriesters waren vastbesloten ook Lazarus te doden (vgl. 11:53), omdat vele Joden als gevolg van hem (Lazarus) weggingen en in Jezus geloofden. De hogepriesters waren Sadduceeën, de liberalen die niet in het wonder van de opstanding uit de doden geloofden. Zij wilden niet alleen Jezus uit de weg ruimen, maar ook Lazarus, in de hoop dat mensen niet in Jezus of in de opstanding uit de doden zouden gaan geloven. De opstanding van Lazarus was de oorzaak dat vele Joden *oprecht en aanhoudend* in Jezus Christus waren gaan geloven (onvoltooid verleden tijd) en dus discipelen van Jezus werden.

De intocht van Jezus in Jeruzalem op zondag (12:12-19)

De vier evangeliën hebben samen 14 gebeurtenissen rondom de intocht opgetekend. Johannes tekent er zes van op. De volgorde van deze gebeurtenissen zou als volgt hebben kunnen zijn:

1. Matteüs 21:1-3,6,7; Marcus 11:1-6; Lucas 19:29-34. Jezus stuurt twee van zijn discipelen vooruit naar Betfage (een voorstad van Jeruzalem) om een jonge ezel te halen. De eigenaren waren waarschijnlijk discipelen van Jezus en gaven toestemming.
2. Matteüs 21:4,5; Marcus 11:7; Lucas 19:35; Johannes 12:14-15. De discipelen legden hun mantels op het dier en lieten Jezus erop zitten. Matteüs en Johannes zien deze gebeurtenis als een vervulling van de profetie in Zacharia 9:9.

'De dochter van Sion' is Jeruzalem en haar inwoners.

- Aanvankelijk was 'Sion' een bergvesting van de Jebusieten.
- Na verovering werd Sion de Davidsburcht (2 Samuel 5:6-7; 1 Kronieken 11:4-5). Het lag in het lager liggende, zuidoostelijke deel van het latere Jeruzalem. Hier stond de tabernakel eerst (2 Samuel 6:16; 2 Kronieken 5:2).
- Later werd Sion met de tempelberg Moria geassocieerd, dat in de hoger liggende, noordoostelijke deel van het latere Jeruzalem lag (2 Samuel 24:18-19; Psalm 2:6; Jesaja 24:23).

- Nog later werd Sion met de stad Jeruzalem en haar inwoners geassocieerd (Jesaja 10:12; Jeremia 3:14; Zacharia 9:9).
- Uiteindelijk kreeg het woord 'Sion' een geestelijke betekenis: de mensen die trouw zijn aan de Heer, de gemeente op aarde (Jesaja 1:27; 40:9) of in de hemel (Hebreeën 12:22), de uitverkoren (Openbaring 14:1).

Terwijl een paard dikwijls geassocieerd wordt met *oorlog* (Exodus 15:1,19,21; Psalm 33:17;76:7; 147:10; Spreuken 21:31; Jeremia 8:6; 51:21; Zacharia 10:3; Openbaring 6:4), wordt een ezel geassocieerd met *vrede* (Richteren 10:4; 12:14; 2 Samuel 19:27; Jesaja 1:3; Zacharia 9:9). De Messias komt om de strijdswagens en paarden te verjagen en om vrede te stichten tussen alle volken op de aarde en zijn heerschappij uit te breiden over de gehele aarde (Zacharias 9:10).

3. Matteüs 21:8; Marcus 11:8; Lucas 19:36. Vele mensen in de schare uit Betanië spreidden hun mantels uit op de weg. Anderen braken takken van bomen af en legden deze op de weg. Dit waren eerbewijzen aan een koning!
4. Johannes 12:17. De mensen die bij de opstanding van Lazarus aanwezig waren geweest, bleven getuigen van wat Jezus gedaan had. Daarom ging een groot deel van de schare uit Jeruzalem hem tegemoet.
5. Johannes 12:1,12-13a,18. Een grote menigte in Jeruzalem hoorde dat Jezus op weg naar Jeruzalem was. Zij gingen vanuit de oostelijke poort Jezus tegemoet met palmtakken, die zij van de palmbomen afgehakt hadden. De palmboom was een symbool van de rechtvaardigheid (Psalm 92:13) en de vreugde over de overwinning van Gods kinderen (Leviticus 23:40; vgl. 1 Makkabeeën 13:51; 2 Makkabeeën 10:7). Het paasfeest was een herinnering aan de overwinning over de Egyptenaren, die van Gods volk slaven hadden gemaakt.
6. Matteüs 21:9; Marcus 11:9-10; Lucas 19:37-38; Johannes 12:13b. Wanneer de twee scharen mensen elkaar ontmoetten barstte hun enthousiasme los. Eén schare liep voor Jezus uit en één schare volgde hem. Als zij van de westelijke helling van de Olijfberg afdaalden riepen zij allen (behalve de Farizeeën natuurlijk): "Hosanna! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer, de koning van Israël". En "Hosanna voor de zoon van David". En "Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David". En "Gezegend hij die komt als koning, in de naam van de Heer! Vrede in de hemel en eer aan de Allerhoogste!" Het woord 'Hosanna' staat in de bevelvorm en betekent, "Red ons!" Het was een roep tot de Heer in de hoop dat de uiteindelijke (politieke) bevrijding van Israël aangebroken was. De mensen gebruikten woorden uit de Messiaanse Psalm 118:19-28. Deze Psalm is tevens een lied dat op het paasfeest gezongen werd. De mensen hadden grote, aardse verwachtingen en noemden Jezus 'de koning van Israël die het koninkrijk van David zou herstellen'.
7. Lucas 19:39-40. Maar de Farizeeën onder de scharen zeiden tegen Jezus, "Meester, wijs je discipelen terecht!" Maar Jezus antwoordde: "Ik zeg u: als zij zouden zwijgen, dan zouden de stenen het uitschreeuwen".
8. Lucas 19:41-44. Toen de stad Jeruzalem in zicht kwam, begon Jezus te huilen. Hij wist dat de schare alleen maar juichte omdat de mensen dachten dat hij de aardse politieke Messias was die Israël uit de macht van de Romeinen zou bevrijden (vgl. 6:15). Hij zei, "Had jij ook maar op deze dag geweten wat vrede kan brengen! Maar dat blijft voor je verborgen, ook nu. Want er zal een tijd komen dat je vijanden belegeringswerken tegen je oprichten, je omsingelen en je van alle kanten insluiten. Ze zullen je met de grond gelijk maken en je kinderen verdelen en ze zullen geen steen op de andere laten, omdat je de tijd van Gods ontferming niet hebt herkend." Tussen 67-70 n.C. hebben de Romeinen Jeruzalem omsingeld en uiteindelijk volkomen verwoest.
9. Matteüs 21:10-11. Toen Jezus Jeruzalem binnenging, raakte de hele stad in rep en roer en iedereen wilde weten wie hij was. Uit de menigte kwam het antwoord, "Dat is Jezus, de profeet uit Nazaret in Galilea".
10. Matteüs 21:14; Marcus 11:11a. Jezus ging naar de tempel en genas blinden en lammen. (De reiniging van de tempel in Matteüs 21:12-13 vond de volgende dag, op *maandag* plaats).
11. Matteüs 21:15-16. De kinderen in de tempel begonnen te roepen, "Hosanna voor de zoon van David!" De hogepriesters en schriftgeleerden zagen zijn wonderen, maar zeiden niets. Zij hoorden de kinderen roepen en vroegen verontwaardigd, "Hoorst u wat ze zeggen?" Jezus antwoordde, "Jazeker! Hebt u dan nooit gelezen: 'Door de mond van kinderen en zuigelingen hebt u zich een loflied laten zingen'?"
12. Johannes 12:19. Vol jaloezie en woede zeiden de meer radicale Farizeeën tegen de anderen, "Jullie zien dat jullie niets bereikt hebben: kijk maar, de hele wereld loopt achter hem aan". 'De wereld' betekent hier natuurlijk niet elk mens in de menselijke geschiedenis, maar het Joodse publiek in Jeruzalem. Maar ook de Grieken waren in aantocht (12:20-36a)!
13. Matteüs 21:17; Marcus 11:11b. Tegen zondagavond gingen Jezus en zijn discipelen weer terug naar Betanië.
14. Johannes 12:16. Pas na de hemelvaart en troonsbestijging van Jezus begrepen de discipelen dat deze zegevierende intocht van Jezus de vervulling van de profetie in Zacharia 9:9 was. Toen was de Geest al uitgestort en toen herinnerde de Geest hen aan de woorden van Jezus en de betekenis daarvan (14:26; 16:13-14).

De Grieken willen ook Jezus zien (12:20-22)

12:20. Nu waren er onder degenen die de gewoonte hadden op te trekken (naar Jeruzalem) om op het feest te aanbidden enige Grieken. Deze Grieken waren niet Grieks sprekende Joden (Hellenisten, Handelingen 6:1), maar echte Grieken (Hellenen) die *proselieten* waren geworden. Zij waren niet-Joden die zich hadden bekeerd tot de mono-

theïstisch godsdienst van Israël (Handelingen 10:1,22,35; 13:16,26,43,50; 17:4). Zij waren niet-besneden bekeerlingen, hielden de wet, mochten in de tempel aanbidden, maar niet verder dan ‘de binnenplaats van de heidenen’ (1 Koningen 8:42; Jesaja 56:7-8; Marcus 11:17; vgl. Efeziërs 2:14 ‘de muur van vijandschap’ tussen Joden en Grieken). Ook zij waren gewoon elke jaar naar de drie pelgrimsfeesten in Jeruzalem op te trekken.

*12:21. Zij gingen naar Filippus uit Betsaida in Galilea en zeiden, “Meneer, wij willen Jezus zien”. Waarom zij niet zelf naar Jezus gingen weten we niet. Misschien waren zij bewust dat Jezus gezegd had dat hij naar de veloren schapen van het volk van *Israël* gezonden was (Matteüs 10:5; 15:24). Maar misschien probeerden zij het toch omdat Jezus ook gezegd had, “Ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet ik hoeden, ook zij zullen naar mijn stem luisteren: dan zal er één kudde zijn, met één herder” (10:16; Matteüs 8:5-13).

*12:22. Filippus ging het tegen Andreas zeggen en Andreas en Filippus gingen het tegen Jezus zeggen. Waarom juist de apostelen Filippus en Andreas bij de Grieken betrokken waren, heeft misschien iets te maken met het feit dat van de twaalf discipelen van Jezus alleen zij vanaf het begin Griekse namen hadden. Jezus gaf een antwoord aan de Grieken via Andreas en Filippus. In zijn antwoord sprak Jezus over zijn op handen zijnde dood.

Jezus spreekt over zijn dood (12:23-30)

---

*12:23-24. Jezus zei aan hen: “Het uur is gekomen waarop de Zoon van de Mens verheerlijkt moet worden. Waarachtig, ik verzeker jullie: als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het alleen (één graankorrel), maar wanneer hij sterft draagt hij *aanhoudend* veel vrucht (onvoltooid tegenwoordige tijd).” De tijd voor zijn ‘verheerlijking’ was de tijd voor zijn sterven, opstanding, hemelvaart en troonsbestijging (12:28,32).

In deze Grieken die voor hem stonden zag Jezus de vervulling van de profetie in Jesaja 53:10, “Wanneer hij zichzelf als schuldoffer gesteld zal hebben, zal hij ‘*zaad*’ (nakomelingen) zien”. Deze Grieken symboliseerden het begin van ‘zijn zaad’, d.w.z. van zijn geestelijk nageslacht op aarde. Jezus maakte duidelijk dat het absoluut noodzakelijk was dat hij moest sterven! De graankorrel moest eerst in de aarde vallen en sterven voordat het *zonder ophouden* veel vrucht kon voortbrengen. Zonder de kruisdood van Jezus zou er geen geestelijke oogst zijn (vgl. 12:31-32). Het plaatsvervangende lijden en sterven van Jezus wordt ook in Romeinen 3:23-25 en 5:12-21 geleerd.

*12:25-26. Jezus zei, “Wie zijn leven *de hele tijd* liefheeft (onvoltooid tegenwoordige tijd) ruïneert (verniet, richt te gronde) het *aanhoudend* (onvoltooid tegenwoordige tijd), maar wie in deze wereld zijn leven *de hele tijd* haat (niet boven Jezus verkiest, Lucas 14:26, NBG; vgl. Matteüs 10:37) (onvoltooid tegenwoordige tijd), zal het *heel zeker* bewaren (toekomstige tijd) voor het eeuwige leven. Wie mij *de hele tijd* wil dienen (subjunctief, onvoltooid tegenwoordige tijd) moet mij *aanhoudend* volgen (imperatief, onvoltooid tegenwoordige tijd): waar ik ben zal ook mijn dienaar zijn, en wie mij *de hele tijd* wil dienen (subjunctief, onvoltooid tegenwoordige tijd), zal *heel zeker* door de Vader geëerd worden (toekomstige tijd)”. Vers 23-24 gold alleen voor Jezus Christus: hij *moest* sterven! Vers 25-26 geldt echter voor alle mensen: zij *moeten gewillig zijn* te sterven! Wanneer mensen ervoor kiezen voor zichzelf, hun familie, vrienden, bezittingen, baan en hun leven en niet in de eerste plaats voor Jezus en om te leven voor zijn evangelie, dan gaan zij voor eeuwig verloren. Maar wanneer mensen gewillig zijn hun leven voor Christus en zijn evangelie te verliezen, dan zullen zij voor eeuwig leven! Wanneer iemand Jezus volgt, laat hij het dan volhardend tot het einde doen. Laat hij dan Jezus volgen waarheen Jezus hem leidt, zelfs al betekent dat zelfverloochening en het kruis dragen. Vergelijk de parallele passages in de bijbel: Matteüs 10:37-39; 16:24-26; Marcus 8:34-38; Lucas 9:23-26.

*12:27-28a. Het woord ‘verontrust’ betekent ‘bewogen’ of ‘ontstemd’ en duidt op een innerlijke rustverstoring (vgl. 11:33; 13:21; 14:1,27). Jezus zei, “Nu is ‘mijn ziel’ (d.w.z. ‘Nu ben ik’, vgl. Matteüs 20:28 met 1 Timoteüs 2:6) diep ontstemd en wat zal ik zeggen? Vader, *redt mij uit dit uur!*” Aan het einde van deze laatste zin staat *geen vraagteken* (NBV, NIV), alsof Jezus even twijfelde of rebelleerde tegen Gods wil dat hij moest sterven. Er staat een *uitroepteken* (SV, NBG): een verzoek, niet een verzoek dat hij uit de dood mag opstaan als een beloning, maar een verzoek dat het lijden aan het kruis en het ervaren van de dood niet eens hoeft plaats te vinden! Dit is in volle overeenstemming met Matteüs 26:39, Marcus 14:36 en Lucas 22:42 waar Jezus zegt, “*Neem deze beker van mij weg. Maar laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat u wilt!*” Jezus was zich diep bewust van de afschuwelijke realiteit van zijn lijden aan het kruis! Dan zei hij, “Maar voor dit uur (van lijden en sterven) ben ik juist gekomen. Vader, verheerlijk uw naam”. Jezus was gekomen om de wil van God de Vader op aarde volkomen uit te voeren en zo God de Vader te verheerlijken (vgl. 4:34; 17:4; Hebrëeën 5:7-8)! Alles wat er in de Wet van Mozes, bij de profeten en in de Psalmen over Jezus geschreven staat *moest* in vervulling gaan (Lucas 24:25-27,44-45)! Jezus vroeg dat God de Vader zijn naam zou verheerlijken, d.w.z. dat God de Vader door middel van zijn openbaring in God de Zoon zijn goddelijke eigenschappen zichtbaar zou laten worden (Hebrëeën 1:3) opdat mensen hem zouden leren kennen en aanbidden. ‘De naam’ van God de Vader is zijn openbaring en hier zijn openbaring in God de Zoon.

*12:28b-30. Toen kwam er een stem uit de hemel, “Ik heb hem verheerlijkt en ik zal hem weer verheerlijken” (NBG). God de Vader had al eerder zichzelf ‘verheerlijkt’ (*zijn tegenwoordigheid en goddelijke eigenschappen geopenbaard*) in God de Zoon door zijn stem uit de hemel te doen horen (Marcus 1:11; 9:7) en door de machtige wondertekenen die hij in Jezus deed (11:4). Hij zal zichzelf weer ‘verheerlijken’ (*zijn barmhartigheid, genade en almacht openbaren*) door de vernedering en verhoging van Christus, d.w.z. door de dood, opstanding, hemelvaart en troonsbestijging van God de Zoon (17:5). Sommige mensen (misschien sceptici die zijn woorden wilden *miskennen*) zeiden dat het een donderslag was (vgl. Handelingen 9:7; 22:9). Andere mensen (die *erkenden* dat de woorden

bovennatuurlijk waren) zeiden dat het de woorden van een engel was. Jezus zei, “De stem heeft niet voor mij gesproken, maar voor u”. Net als van de uitspraken in Johannes 4:21 en 12:44 is het de *onuitgesproken bedoeling* te zeggen, “De stem heeft niet *uitsluitend* voor mij gesproken (om mij te bemoedigen), maar *ook* voor u” (om mij onder jullie te verheerlijken). Omdat de stem van God de Vader meteen na het verzoek van God de Zoon plaatsvond, kon iedereen weten dat God de Vader het verzoek van God de Zoon had verhoord!

Jezus bant de satan uit de wereld door mensen naar zichzelf te trekken (12:31-36a)

---

a. *Jezus voltrekt tegelijk het oordeel over de wereld van satan en de verlossing van gelovigen.*

*12:31-33. Jezus zei, “Nu wordt het oordeel over deze wereld geveld, nu zal de heerser van deze wereld uitgebannen worden. Wanneer ik van de aarde omhoog geheven word, zal ik allen naar mij toe halen (trekken)”.

Daarmee doelde hij op de wijze waarop hij zou sterven. Vers 31 wordt door vers 32 verklaard.

Het woord ‘wereld’ heeft verschillende betekenissen in het Evangelie van Johannes (vgl. 1:9-10). Hier betekenen de woorden ‘de wereld die geoordeeld wordt’ de wereld als het gebied van het kwaad, openlijk vijandig tegen God, tegen Christus en tegen christenen (15:18). Het is de wereld van de Joden die Christus verwierpen, de wereld van godsdienstige leiders die Christus ten onrechte veroordeelden, de wereld van Judas die hem verraadde, de wereld van Pilatus die hem vonniste en de wereld van vijanden die riepen, “Kruisigt hem!” Het verwijst *niet* naar ‘elk mens die ooit geleefd heeft’. De wereld had geprobeerd om Jezus Christus uit te werpen, maar besepte niet dat zij door haar handelen zichzelf veroordeelde.

‘De heerser van deze wereld’ is de satan die macht over de volken in alle landen uitoefent (vgl. Lucas 4:6), de ongelovigen met zijn leugens verblindt (2 Korintiërs 4:3-4) zodat zij de weg van satan opgaan (Efeziërs 2:2).

Gedurende de Oude Testament periode had hij heel veel macht (vgl. Daniël 10:13,20), maar nooit absolute macht (vgl. Jesaja 14:24,27). Aan het begin van de periode van het Nieuwe Testament wordt zijn macht beknot.

Het woord ‘*uitgebannen*’ (hetzelfde woord als in Openbaring 12:9) in vers 31 wordt verklaard door het woord ‘trekken’ in vers 32. De satan wordt door ‘de verhoging’ van Jezus Christus aan het kruis en daarna door ‘de verhoging’ in de opstanding, hemelvaart en troonsbestijging in de hemel van Jezus Christus uit zijn heerschappij geworpen (vgl. Matteüs 12:28-30; Lucas 10:18; Johannes 12:31-32; Kolossenzen 2:15; 1 Johannes 3:8).

‘Nu’, d.w.z. aan het begin van de periode van het Nieuwe Testament werd satan uit deze machtspositie over de volken uitgebannen en werd *zijn macht aan banden gelegd, beperkt, beknot*, zodat hij niet langer de volken met zijn leugens weg van het evangelie kon houden (vgl. Openbaring 12:6-12; 20:1-3). Van dit moment af trekt Jezus Christus door de verkondiging van het evangelie (Jakobus 1:18; 1 Petrus 1:23) en de onweerstaanbare werking van de heilige Geest (3:3-8) mensen uit alle volken naar zich toe en worden zij vanuit de macht van de duisternis overgebracht naar het koninkrijk van Jezus Christus (Kolossenzen 1:13)! De satan verliest steeds meer zijn macht over de volken!

Het woord ‘*allen*’ (Grieks: pantas) betekent niet per se ‘elk mens die ooit geleefd heeft’. De context verwijst al naar de Joden *en de Grieken*. Het woord betekent ‘*mensen uit alle volken*’ ongeacht hun ras (1:13; 8:31-59). Jezus Christus is de Verlosser, niet alleen van Joden die geloven, maar ook van Samaritanen en heidenen die geloven. Alleen in die zin is hij ‘de Redder van *de wereld*’ (4:42). Hij heeft nog andere schapen die uit andere schaapskooien komen om één kudde met één herder te vormen (10:16). Hij is ook voor hen gestorven (10:11,15) om niet alleen de gelovigen uit het Joodse volk, maar ook de gelovige kinderen van God die over de hele aarde verstrooid zijn bijeen te brengen (11:51-52). Alleen in die zin is hij ‘het lam van God, dat de zonde van *de wereld* wegneemt’ (1:29). Vergelijk het woord ‘*allen*’ ook in Romeinen 5:17-19.

b. *Jezus is de mensenzoon.*

*12:34. De mensen zeiden, “Maar wij hebben uit de wet begrepen dat de Messias eeuwig blijft leven. Waarom zegt u dan dat de mensenzoon omhoog geheven moet worden? Wie is die mensenzoon?” ‘De wet’ is in de ruimste zin het Oude Testament. De mensen dachten waarschijnlijk aan bijbelgedeelten als Psalm 110:4, Jesaja 9:7, Ezechiël 37:25 en Daniël 7:14 en legden die uit alsof de Messias nooit zou sterven.

De uitdrukking ‘de Zoon van de Mens’ (Grieks: ho huios tou anthropou) komt 80 maal in de evangeliën voor, waarvan 13 maal in het Johannes evangelie. De uitdrukking werd afgeleid van Daniël 7:13-14 (vgl. Matteüs 26:64). Behalve in Johannes 12:34 wordt deze uitdrukking verder uitsluitend door Jezus alleen gebruikt. Hiermee duidt Jezus op zichzelf en drukt daarmee uit dat hij een hemelse natuur heeft. Hij is de Middelaar tussen de hemel en de aarde (1:51). Hij komt van boven uit de hemel (3:13). Hij zal als de slang in de woestijn op een paal omhoog geheven worden (3:14). Hij heeft leven in zichzelf evenals God de Vader dat heeft (5:27). Hij schenkt het eeuwige leven (6:27). Mensen moeten hem in zich opnemen door geloof (6:53-54, vgl. 6:40). Hij spreekt de woorden van God de Vader (8:28). Hij vraagt geloof dat hij de Zoon van de Mens is (9:35). Hij wordt verheerlijkt en God de Vader wordt in hem verheerlijkt (13:31). Hij komt bij zijn wederkomst met de wolken (Matteüs 26:64). Het laatste oordeel wordt aan hem toevertrouwd (Matteüs 13:41; 25:31-46).

c. *Jezus spoort mensen aan om volhardend in het licht te blijven wandelen.*

*12:35-36a. Jezus zei, “Nog een korte tijd is het licht bij u. Wandel (in dat licht) zolang het licht is en laat de duisternis u niet overvallen. Wie in het donker loopt, weet niet waar hij heen gaat. Geloof in het licht zolang u het licht bij u hebt, zodat u kinderen van het licht mag worden”. Jezus geeft hier niet direct antwoord op hun

vraag wie de mensenzoon is, maar wel een reactie op hun gezindheid. Zij kenden de Schriften niet goed genoeg en wisten niet dat de Messias alleen door zijn lijden, dood, opstanding, hemelvaart en troonsbestijging verheerlijkt zou worden (vgl. Jesaja 52: 13-15). De Messias als mensenzoon was het Licht van de wereld, maar dat zou hij nog maar voor een korte tijd zijn (*van dinsdagmiddag tot donderdagnacht*).

Door de verkondiging van het evangelie heeft Jezus mensen verlicht (1:9). Mensen hebben in meerdere en mindere mate kennis van Gods wil gekregen (Lucas 12:47-48). Ze hebben zich aangesloten bij de gemeenschap van gelovigen en alle geestelijke gebeurtenissen ervaren (Hebreeën 6:4-8). Ze hebben zelfs in de naam van Jezus geprofeteerd, demonen uitgedreven en wonderen verricht (Matteüs 7:22). Maar als zij dan weer verstrikt raken in de het vuil van deze wereld en daardoor beheerst worden (2 Petrus 2:20-21) vallen zij af van het geloof. Deze mensen waren nooit van binnen wedergeboren, want hoewel zij kennis van het evangelie hadden, hebben zij niet in het licht gewandeld. Zij toonden niet in hun dagelijkse gedrag dat zij de waarheid echt aangenomen hebben en daardoor bevrijd zijn geworden van hun slavernij aan de zonde (8:31-32). Zij bleven willens en wetens doorgaan met de zonde en vertraptten zo de Zoon van God en verachten zo de heilige Geest (Hebreeën 10:26-29). Wie Jezus niet (meer) volgt, wandelt in de duisternis. Hij weet niet waar hij heengaat!

Maar het Licht, Jezus Christus, was nu nog in hun midden! Laten mensen in Jezus geloven, zo zijn kinderen worden en dat bewijzen door volhardend in het licht te blijven wandelen.

Jezus onttrekt zich van ongelovig Israël (12:36b-43)

---

a. *Het einde van het openbare optreden van Jezus in Israël.*

*12:36b. Dit gedeelte beschrijft het einde van de openbare bediening van Jezus. Hij verlaat de schare en verbergt zichzelf voor hen. Dinsdag was een heel drukke dag voor Jezus: hij gaf onderricht aan de mensen op het tempelplein. Op *dinsdagmiddag* onttrok hij zichzelf van de schare en ging met zijn discipelen naar de Olijfberg (op de weg naar Betanië) waar hij met hen sprak over het einde van de tempel en van Jeruzalem en over het einde van de wereldgeschiedenis bij zijn wederkomst (Matteüs 23:37 tot 25:46). *Donderdagnacht* werd Jezus gevangengenomen en vond het verhoor voor het Joodse Sanhedrin plaats. *Vrijdagochtend* vroeg vond het verhoor door Pilatus plaats. Maar tijdens zijn verhoren sprak Jezus de schare niet meer toe! Johannes 12:36b duidt het einde aan van zijn openbare optreden. Johannes 12:36b-43 is een samenvatting van de respons van Israël op de Messias.

b. *Een gedeelte van de Joden verhardden hun harten tegen Jezus.*

*12:37. Ondanks zoveel wondertekenen die hij in hun tegenwoordigheid gedaan had (perfectum), geloofden zij niet (oprecht en aanhoudend) (imperfectum) in hem...

Jezus had vele wondertekenen voor hun ogen gedaan (2:11,23; 3:2; 4:48,54; 6:2,14,26; 7:31; 9:16; 10:41; 11:47; 12:18; 20:30; 21:25). En toch geloofden de Joden niet. Met uitzondering van Johannes 12:11 was de respons van Israël op de bediening van Jezus Christus hoofdzakelijk ongelof! De woorden 'zij geloofden niet' duiden een aanhoudend en toenemend gebrek aan bereidheid om in Jezus Christus te geloven. Israël verhardde zich steeds meer en meer tegen Jezus Christus, zijn woorden en zijn wondertekenen.

*12:38. ... opdat (met het doel dat, Grieks: hina) het woord dat de profeet Jesaja sprak in vervulling mocht gaan: 'Heer, wie heeft geloofd in wat hij van ons gehoord heeft? En de arm van de Heer, aan wie werd het geopenbaard?'

Er zijn vele pogingen om het woord 'opdat' weg te redeneren om dit vers in lijn te brengen met een bepaalde theologische leer, maar zonder succes. 'Opdat' de goddelijke morele orde – in de eeuwigheid bepaald door God en indertijd beschreven door de profeten – vervuld zou worden, zijn de Joodse schare zelf verantwoordelijkheid voor hun falen om Jezus Christus, de Messias, door een oprecht en volhardend geloof aan te nemen (vgl. 1:11-13). *Deze goddelijke morele orde vereist dat mensen die zich verhardden tegen God en zijn Woord uiteindelijk verhard worden! Zij worden uiteindelijk wat zij zelf willen!*

Terwijl Faraó door zijn eigen keuze zijn hart steeds tegen God en zijn Woord verhardde, voerde God zijn eeuwige plan m.b.t. Faraó uit. God *voorzag* niet alleen dat Faraó zijn hart zou verhardden, maar *plande* dat Faraó zijn hart zou verhardden (Exodus 7:3). Natuurlijk betekent dat niet dat God onrechtvaardig was of dat Faraó in onkunde en onschuld gehandeld had. Niemand in de geschiedenis is volledig onkundig of onschuldig (Romeinen 1:18-32; 2:11-15; 3:9-23). Faraó bleef volledig verantwoordelijk en schuldig voor de verharding van zijn hart (Exodus 8:32; 9:12). *God had van eeuwigheid gepland om zijn barmhartigheid en genade m.b.t. de zonde van verharding van Faraó te weerhouden ten einde zijn goddelijke bedoeling met Faraó uit te voeren* (Romeinen 9:16-18; contrast 8:28-30; Efeziërs 1:4-5).

Dat deed God ook met de ongelovige mensen in Israël (Romeinen 11:4-10; Hebreeën 3:15 - 4:2). Daar spreekt Jesaja al over in Jesaja 6:9-10, Jezus in Matteüs 13:11-15, Johannes hier in Johannes 12:37-41 en Paulus in Handelingen 28:25-27 en in Romeinen 11:8. Daar spreekt de schrijver aan de Hebreeën ook over in Hebreeën 3:12 - 4:2; 6:4-6 en 10:26-29.

Israëls verwerping van Jezus Christus (de Messias) heeft Gods plan niet verijdeld. Op een wijze waarin de verantwoordelijkheid en schuld volledig bij Israël berust, diende Israëls gedeeltelijke verharding juist om Gods plan m.b.t. tot de verlossing van ontelbare niet-Joden en Joden ten uitvoer te brengen (Romeinen 11:11-32).

Israëls verharding was altijd een *gedeeltelijke* verharding (Romeinen 11:4-7,25) en leidde aan het begin van de periode van het Nieuwe Testament tot de kruisiging en de daarop volgende opstanding van Jezus Christus (1 Korintiërs 2:6-9)! Jesaja sprak hier al over: dat Jezus alleen door zijn vernedering verhoogd zou worden (Jesaja 52:13-15) en dat hij door zijn lijden als zoenoffer vele mensen op aarde zou rechtvaardigen (Jesaja 53:5-12). De apostel Petrus sprak hierover toen hij verkondigde dat de Joden en de niet-Joden Jezus hadden gekruisigd, maar dat God juist door deze gebeurtenissen (zijn dood en opstanding) hen kon verlossen (Handelingen 2:22-24,38-39; 3:13-15,18-19). De apostel Paulus sprak hierover toen hij verkondigde dat de Joden en niet-Joden Jezus hadden gekruisigd, maar dat God juist door deze gebeurtenissen hen kon verlossen (Handelingen 13:27-39). Alleen enkelingen als Jesaja, die door Gods genade het einde van het begin zagen, die de heerlijkheid van Christus bij zijn opstanding in zijn schande aan het kruis zagen, konden Gods eeuwige plan zonder tegenstand accepteren.

De auteur spreekt niet over 'het boek Jesaja', maar over 'de profeet Jesaja' (740-680 v.C.). Daarom gelooft het Nieuwe Testament dat de profeet Jesaja zelf de auteur van het boek Jesaja is. De auteur haalt Jesaja 53:1 (in de Griekse vertaling) aan. Jesaja vroeg zich af wie in Israël zijn profetische woorden nog geloofde en wie in Israël de betekenis van de machtige daden van God nog begreep. Voor rechtvaardiging door God is het horen, begrijpen en geloven (aanvaarden) van Gods woorden absoluut noodzakelijk. Niet alleen Jesaja maar ook Jezus trof veel ongelof in Israël aan.

*12:39-41. Om deze reden konden zij niet geloven: want Jesaja zegt weer, 'Hij (de Heer) heeft hun ogen verblind en hun hart verhard, opdat (met het doel dat, Grieks: hina) zij niet met hun ogen zouden zien en met hun hart zouden begrijpen en zich zouden omkeren en ik hen zou genezen'. Deze dingen zei Jesaja omdat hij zijn (Christus') heerlijkheid zag en over hem (Christus) sprak.

Dit is een aanhaling (eigenlijk een aanpassing) van Jesaja 6:9-10. Johannes veranderde de bevelende wijs in Jesaja naar de aantoonende wijs in het verleden tijd: "Hij heeft hun ogen verblind en hun hart verhard", omdat deze profetie nu in de nieuwtestamentische periode haar vervulling heeft bereikt. Johannes liet de volgende woorden van Jesaja weg: "Stop hun oren toe", omdat hij het had over de wondertekenen van Jezus, waarvan de Joden de betekenis niet zagen.

Alle pogingen om de gedachte, dat hier Gods bedoeling achter zit weg te redeneren, is laakbaar. Johannes toont de vreselijke gevolgen van verharding tegen Jezus Christus (en zijn Woord) aan. God is geen monster die behagen schept in het verloren gaan van ongelovigen of zelfs doelbewust hun eeuwige verdoemenis plant! Integendeel, God (Jezus) verkondigt overal de blijde boodschap van verlossing, waarschuwt de mensen ernstig en leert wat de gevolgen zullen zijn voor mensen die geloven én wat de gevolgen zullen zijn voor mensen die niet geloven! Hij spoort mensen aan in het licht te wandelen (12:35-36)! *Maar wanneer mensen na herhaaldelijke verkondigingen en waarschuwingen, beloften en dreigementen, toch besluiten zich te verharden, dan en dan alleen verhardt hij hun harten zodat zij zich niet meer kunnen bekeren! Dan alleen laat hij toe dat de mensen worden wat zij de hele tijd wilden worden!* Er komt een tijd dat Gods Geest ophoudt om met de mens te twisten (Genesis 6:3, SV, NIV).

Mensen die steeds God beschuldigen van onrecht (vgl. Romeinen 9:19-24) en wreedheid, willen deze waarschuwing niet ter harte nemen, omdat zij ook de heerlijkheid van God niet zien of willen zien. Johannes zegt dat Jesaja de heerlijkheid (majesteit, heiligheid, rechtvaardigheid, barmhartigheid en liefde) van God gezien heeft in de zichtbare Heer Jezus Christus (Jesaja 6:1-8 staat net voor Jesaja 6:9-10) (vgl. 12:41). En Jesaja heeft toen niet Gods oordelende woorden in Jesaja 6:9-10 bekritiseerd of ertegen geprotesteerd. Hij heeft ze geaccepteerd, getrouw opgetekend en in gehoorzaamheid verkondigd. Jesaja heeft niet alleen het lijden van Jezus gezien (Jesaja 53:1-10a), maar ook zijn heerlijkheid (Jesaja 6:1-5; 9:6-7; 52:13-15; 53:10b-12).

Christenen moeten begrijpen dat de God van de bijbel 100% heilig en rechtvaardig is. Daarom eist hij dat alle mensen ook 100% heilig en rechtvaardig moeten zijn en dat alle zonden 100% gestraft moeten worden. Aangezien alle mensen in zonde geboren worden (Job 14:4; 15:14; Psalm 51:7) en met hun vertegenwoordiger Adam in de zondeval delen (Romeinen 5:12) moet God alle mensen 100% straffen. God zou 100% heilig en rechtvaardig blijven, zelfs al zou hij geen enkel mens redden! Maar aangezien God ook 100% liefde is, heeft hij zijn eniggeboren Zoon gegeven om te sterven voor *zijn schapen* (10:11), als losgeld voor *velen* (Marcus 10:45) en als verzoening voor *gelovigen* (Romeinen 3:24-26). Maar dat is alles 100% genade (Romeinen 3:24; 5:2,15,17; Efeziërs 2:8-9; 2 Timoteüs 1:9-10)!

c. *Vele leiders van Israël hadden geen oprecht volhardend geloof in Jezus.*

*12:42-43. Toch waren er onder de leiders van Israël velen die in hem geloofden (aoristus), maar vanwege de Farizeeën beleden zij (hun geloof in Christus) niet, opdat zij niet 'mensen uit de synagoge verbannen' (één woord) zouden worden, want zij hielden meer van de verering (heerlijkheid) van mensen dan de verering (heerlijkheid) van God.

Wanneer het werkwoord 'geloven' in de tegenwoordige tijd (3:16,18,36; 6:35,40,47; 7:38; 11:25-26; 12:44,46; 14:12; 17:20) of onvoltooid verleden tijd (12:11) staat, duidt het altijd op *een echt aanhoudend geloof* dat mensen behoudt. Maar wanneer het werkwoord 'geloven' in de verleden (aoristus) tijd staat (2:23; 7:31; 8:30, vgl. 8:33,37; 12:42), duidt het altijd op *een onecht tijdelijk geloof dat weer ophoudt*. Het laatste gebeurt b.v. wanneer mensen in de wondertekenen van Jezus geloven, maar niet in Jezus Christus zelf (het evangelie). Het duidt aan dat er geen verandering van hart (wedergeboorte) plaatsvindt en dat zij vervolgens niet behouden zijn (vgl. Matteüs 7:21-23). Veel leiders van Israël hadden een onecht 'tijdelijk geloof' in Jezus. Hun geloof had

niet hun hart geraakt en veranderd, want uit vrees voor de Farizeeën (7:13; 9:22), die Jezus als een bedreiging voor hun machtspositie zagen, kwamen zij er niet openlijk voor uit. Zij 'beleden' Jezus niet met een echt aanhoudende belijdenis (onvoltooid verleden tijd), omdat zij bang waren dat zij uit de Joodse synagoge verbannen zouden worden, d.w.z. op godsdienstig, sociaal en maatschappelijk vlak uit het Joodse volk verbannen zouden worden. Een kenmerk van iemand die echt gelooft is dat hij dag aan dag aanhoudend ervoor uitkomt dat hij in Jezus gelooft (Matteüs 10:32-33), zijn leven voor Jezus inzet (verliest, 12:24-26) en vrucht voor Jezus draagt (15:5-6). Dat deden deze Joodse leiders niet. Integendeel, het was belangrijker voor hen wat de andere Joodse godsdienstige leiders van hen dachten dan wat God van hen dacht (vgl. 5:44)! Hoe wist Johannes dit? Misschien hebben Joodse godsdienstige leiders als Nicodemus en Jozef van Arimatea (3:1; 19:38-42; Marcus 15:43-36; vgl. Daniël 11:34) dat later aan Johannes verteld.

Jezus herhaalt sommige van zijn belangrijke uitspraken (12:44-50)

---

*12:44-50. Deze woorden zijn een samenvatting van heel het openbare optreden van Jezus in het verleden. Waarschijnlijk sprak hij het nu uit in de besloten kring van zijn discipelen.

*12:44. “Wie in mij gelooft, gelooft niet in mij, maar in hem die mij gezonden heeft.” Soortgelijke ogenschijnlijk tegenstrijdige uitspraken (vgl. 4:21; 12:30) zijn verkorte uitspraken waarbij er een ontbrekend woord bij gedacht moet worden. Jezus bedoelt te zeggen: “Wie in mij gelooft, gelooft niet *uitsluitend* in mij, maar *ook* in hem die mij gezonden heeft” Let op de woorden van Jezus in Johannes 7:16, 8:19,42, 10:30 en 13:20.

*12:45. “Wie mij ziet, ziet hem die mij gezonden heeft.” Het woord ‘zien’ betekent nauwlettend Jezus beschouwen. Dan ontdek je hoe de onzichtbare God zich in de zichtbare Jezus openbaart (Kolossenzen 1:15; Hebreeën 1:3). Let op de woorden van Jezus in Johannes 8:19, 10:38 en 14:9.

*12:46. “Ik ben het licht dat naar de wereld is gekomen, opdat iedereen die in mij gelooft niet meer in duisternis is.” Zijn belofte is voor degenen die met een oprecht aanhoudend geloof op hem vertrouwt (3:16; 8:12). Anderen die door Jezus verlicht werden (1:9), maar hem niet met een oprecht geloof aannamen (1:11) kwamen steeds meer in de duisternis terecht. Let op de woorden over Jezus en van Jezus in Johannes 1:4-5; 9:5 en 12:35-36.

*12:47-48. Het voornaamste doel van Jezus Christus bij zijn eerste komst was niet om de wereld te oordelen, maar om het te redden (3:17; 8:15-16). Maar wie toch de woorden van Jezus niet aanneemt of zelfs afwijst (Matteüs 7:26-27; Jakobus 2:14-26) staat al veroordeeld (3:18). Dezelfde woorden van Jezus zullen hem in het laatste oordeel openlijk voor alle mensen oordelen (5:45-47; 8:37; in contrast: 8:51; 14:23).

*12:49-50. “Ik heb niet namens mijzelf gesproken, maar de Vader die mij gezonden heeft, heeft mij ‘bevel’ gegeven wat ik moest zeggen en wat (niet ‘hoe’) ik moest spreken.” Het ‘gebod’, ‘bevel’ of ‘voorschrift’ is een regel voor de innerlijke houding en het uiterlijke gedrag van iemand (vgl. 13:34). De woorden ‘zeggen’ en ‘spreken’ zijn synoniemen. De herhaling dient om nadruk te leggen op het feit dat absoluut alles wat God de Zoon zegt (leert) gebaseerd is op wat God hem opgedragen heeft. Let op de woorden van Jezus in Johannes 3:11, 7:16, 8:26,28,38 en 14:10. Het ‘bevel’ van God de Vader is om aan de gelovigen eeuwig leven te geven (3:16; 6:63; 1 Johannes 2:25). Er is in de bijbel geen tegenstelling tussen de God die zich in het Oude Testament openbaart en de God die zich in het Nieuwe Testament openbaart. Wat hij zegt en doet in het Oude Testament, zegt en doet hij ook in het Nieuwe Testament. God de Zoon spreekt alleen wat God de Vader hem opdraagt. God de Vader spreekt zijn beslissende woord in Jezus Christus (Hebreeën 1:3).

Vragen

1. Wat zijn de verschillen tussen de zalving in Lucas 7:36-50 en de zalving in Johannes 12:1-8?
2. Waarom zalfden deze vrouwen Jezus?
3. Wat bedoelt Jezus als hij zegt, “Als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het alleen, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht?” (12:24)
4. Waarvoor is Jezus juist gekomen? (12:27) Waarom *moest* het gebeuren?
5. Hoe verheerlijkt God zichzelf? (12:28)
6. Hoe wordt de heerser van deze wereld uitgebannen? (12:31-32)
7. Wat is de relatie tussen God die harten verhardt en mensen die hun hart verharden? (12:37-41)
8. Wat is het verschil tussen een tijdelijk geloof en een volhardend geloof? (12:42-43)